

הוכן עיי כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

יומא דף סד.

אחר שהגריל מת השעיר של עזאזל - מביא זוג אחר ומגריל עליו, ויש שני שעירים של שם, איזה מהם יקרב ואיזה מהם ירעה?¹

השני מזוג שני	השני (-הנשאר) מזוג ראשון	
ירעה	יקרב - דבע"ח אינם נדחים ²	לרב
יקרב	ירעה - דבע"ח נדחים	לר' יוחנן

אברי עולה שנתערבו בהם אברי בעל מום, האם יקרבו?

כשלא התחיל להקריב	כשכבר התחיל להקריב	
לא יקריב	יקריב כולם ³	לר' אליעזר
לא יקריב ⁴	לא יקריב - אפ"י שהקריב כבר רובן	לחכמים

יומא דף סד:

מה הן שתי המחלוקות שנחלקו רבנן ור' יהודה במתניתין?

השני שבזוג שני	השני שבזוג ראשון	
ירעה	יקרב	לרבנן
יקרב	ימות	לר' יהודה ⁵

¹ פ"י, כיון שמת אותו של עזאזל שבזוג ראשון, הרי שנשאר בן זוגו שהוא שעיר של שם, וכשחוזר ומביא שני שעירים חדשים ומגריל, יש עוד שעיר לשם מזוג שני, ולכך יש לדון האם השני (-הנשאר) מזוג ראשון הוא הקרב והשני מזוג שני ירעה, או להיפך.

² פ"י, דאף שהיה ראוי כבר להקרב קודם שמת בן זוגו, ונדחה במיתת השעיר לעזאזל, בכל אופן לא אמרינן שכיון שהוא ראוי ונדחה אינו חוזר ונראה עכשיו אחרי הגרלה השניה, דאין בעלי חיים נדחים. ומה שס"ל לרב שדוקא הראשון יקרב, ולא אמרינן איזה שירצה יקרב, הוא משום דס"ל לרב כר' יוסי שאמר מצוה בראשון.

³ פ"י, אם הקריב את הראש של אחד מהן אמרינן שמא הקריב את הראש של בעלת מום, ועכשיו נותר לפנינו הראשים של הבהמות הכשרות, לכן מספק יכול להקריב כולם, וכן בכל שאר אברים שאם התחיל הקרבתם תלינן להקל. אבל אם לא התחיל להקריב מסוג של אבר מסוים - לא יקריבנו, כיון שודאי יקריב את הבעל מום ואסור, אבל כשהוא רק ספק מותר. ודריש לה מדכתיב (ויקרא כב:כה) כי משחתם בהם מום בס, "בהם" בא ללמד דוקא כשנמצאים הבעלי מום בעינייהו אבל לא כשהם בתערובת.

⁴ כיון שאינם דורשים מ"בהם" להתיר בעל מום בתערובת הרי שנשאר כאן ספק דאורייתא בכל אבר ואבר שמא הוא הבעל מום ואסור להקריב. ואפ"י הקריב כל הראשים כולם חוץ מאחד מהם אסור להקריב את הראש הנשאר משום הספק.

⁵ לשון המשנה "ועוד אמר ר' יהודה נשפך הדם ימות המשתלח", ומדקאמר ועוד" משמע שר' יהודה בא לחלוק על חכמים בתרתי, דשמע ר' יהודה את סברת רבנן שאמרו שהשני שבזוג ראשון יקרב [דהרי אמרו "זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו" - ודייקינן שמחליף רק לאותו שמת אבל אותו שנשאר מזוג ראשון מקיים בו מצותו ואין האחר שבזוג שני בא תחתיו], וחולק על זה ר' יהודה ואומר שבע"ח נדחין ולא קרב השני שבזוג ראשון אלא השני שבזוג שני, [וזה נלמד ממה שאמר ר' יהודה "נשפך הדם ימות (השעיר) המשתלח" הרי שבע"ח נדחים ולא אמרינן שימתין עד שיביא זוג אחר ויגריל ויעלה של שם מחדש וישלח את המשתלח שבזוג ראשון, אלא ס"ל שכיון שנדחה המשתלח הראשון בשפיכת הדם - ידחה וימות המשתלח הראשון]. וזה מלמד מה שחולק ר' יהודה ואומר שבמה שאמרתם שאין חטאת ציבור מתה אלא רועה, איני סובר כן - אלא חטאת ציבור מתה.